

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

кафедра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

Навчально-наукового
інституту педагогіки і психології

Світлана КОНДРАТЮК

28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА ДЕОНТОЛОГІЯ

галузь знань 02 Культура і мистецтво
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 028 Менеджмент соціокультурної діяльності
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Менеджмент соціокультурної діяльності
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(назва)

мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією ННППІ

28 серпня 2024 р.

Голова _____

Юлія БОНДАРЕНКО, доктор
педагогічних наук, професор

СУМИ 2024

Розробник:

ПОЛЯНИЧКО Анжела Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри
канд. пед. наук, доцент

Анжела ПОЛЯНИЧКО

**ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА ДЕОНТОЛОГІЯ»**

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	бакалавр	Обов’язкова	
		Рік підготовки	
		1-й	
Семестр			
Загальна кількість годин – 150		1-й	
		Лекції	
		26 год.	
		Практичні, семінарські	
		28 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		94 год.	
	Консультації		
2 год.			
	Вид контролю: іспит		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності Менеджмент соціокультурної діяльності та деонтологія» є спеціальною дисципліною, що встановлює базові знання, необхідні для отримання професійних вмінь та знань. Мета та завдання навчальної дисципліни: дати студентам знання про базові основи професії, дати розуміння шляху самореалізації у професії – самовизначення в загальній та конкретній ситуації. Ознайомити студентів з професією та поступово захопити їх майбутньою професією менеджера соціокультурною діяльністю.

Завдання дисципліни: 1. Ознайомити студентів з компетенціями та функціями менеджера соціокультурної діяльності; 2. Дати базові знання та поняття з теоретичних основ менеджменту соціокультурної діяльності; 3. Формування уявлення про специфіку професії менеджер соціокультурної діяльності; Студент повинен знати: - компетенції, що необхідні менеджеру соціокультурної діяльності для розвитку загальної культури й соціалізації особистості та формуванню цінностей; - сфери професійної реалізації менеджера соціокультурної діяльності; - ключові поняття менеджменту соціокультурної діяльності; - сучасні форми роботи менеджера соціокультурної діяльності. вміти: - базуючись на отриманих знаннях проаналізувати і правильно оцінити власні можливості, вміння та навички для реалізації своїх професійних завдань; - використовувати знання причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства, а саме його соціокультурної діяльності, в професійній діяльності; - оцінити ефективність діяльності менеджерів соціокультурної діяльності у різних практичних ситуаціях. Дисципліна «Вступ до спеціальності» опирається на такі навчальні дисципліни: менеджмент, історія та теорія соціокультурної діяльності, українознавство, теорія та історія культури.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності «Менеджмент соціокультурної діяльності» та деонтологія» є блок дисциплін професійно-орієнтованої підготовки: «Соціокультурна діяльність», «Історія та культура України», «Психолого-педагогічні основи соціокультурної діяльності».

3. Результати навчання за дисципліною

Знання	ПРЗ 1	Знання та розуміння основ соціальної роботи і соціального забезпечення, в тому числі з урахуванням гендерного підходу.
	ПРЗ 4	Знання основ економічної допомоги об'єктам соціального захисту.
	ПРЗ 6	Знання форм, методів і засобів надання соціальної допомоги.

Уміння	ПРУ 1.	Уміння аналізувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категоріях населення.
	ПРУ 6.	Уміння застосовувати інноваційні підходи щодо розв'язання проблем соціального захисту.
	ПРУ 8.	Уміння самостійно здійснювати пошук інформації з різних джерел для розв'язання фахових задач.
Комунікація	ПРК 1	Володіти основами професійної мовленнєвої культури у процесі взаємодії з різними віковими і соціальними категоріями населення.
	ПРК 3.	Бути здатним до ефективної комунікації в процесі навчання теорії і практики соціального забезпечення.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	студент/-ка демонструє повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; знання основної та додаткової літератури; виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
Б	студент/-ка демонструє достатні знання матеріалу в заданому обсязі, з певною систематичністю виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою; виявляє переважно конструктивний і репродуктивний характер використання набутих знань та умінь.
С	студент/-ка виявляє повні, систематичні знання із дисципліни, успішно виконує практичні завдання, засвоїв/-ла основну та додаткову літературу, виявляє здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента/-ки наявні незначні помилки.
Д	студент/-ка виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з

	основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент/-ка спроможний/-на усунути їх із допомогою викладача/-ки.
E	виставляється студентів/-ці, відповідь якого/-ї під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.
F	студент/-ка не спроможний/-на до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни. студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни
FX	студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни на достатньому рівні, але рівень залишкових знань та умінь дозволяє повторне складання підсумкового контролю за результатами самостійної підготовки.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль																		Самостійна робота	Сума балів
Змістовний розділ 1									Змістовний розділ 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18		100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
72																		28	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі **методи контролю**:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- методи письмового контролю: тестові завдання, розв'язання задач і вирішення проблемних ситуацій репродуктивного, конструктивного і творчого рівнів;
- методи практичного контролю: виконання самостійних завдань;
- методи самоконтролю: самоаналіз, самооцінка.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Визначення професійно-управлінської спрямованості менеджера соціокультурної діяльності 1. Компетенції менеджера СКД: сутність та різноманітність. 2. Професійна майстерність менеджера СКД – рівні майстерності та шляхи досягнення. 3. Творча складова у діяльності менеджера СКД. Сутність поняття творчість та сфери реалізації творчості. 4. Професійні цінності та якості у діяльності менеджера СКД. «Ідеальна модель»

ТЕМА 2. Формування іміджу сучасного менеджера СКД 1. Сутність, структура та функції іміджа фахівця СКД. 2. Роль та значення духовної складової

при формуванні іміджа менеджера СКД. Модель формування іміджа менеджера СКД . 3. Формування сучасного іміджу та компетенцій менеджера СКД.

ТЕМА 3. Загальні риси та функції СКД 1. Формування нової соціокультурної дійсності та її риси. Поняття: культурна діяльність, культурні цінності, блага, спадщина, державна культурна політика. 2. Функції соціально-культурної діяльності - розвиваюча, інформативно-освітня, культурно-творча, рекреаційно-оздоровча. 3. Характеристика сучасної соціокультурної ситуації в Україні.

ТЕМА 4. Суб'єкти соціально-культурної діяльності. 1. Система суб'єктів і міжсуб'єктних відносин. 2. Людина як суб'єкт соціально-культурної діяльності.

ТЕМА 5. Соціально-культурні інститути. 1. Сім'я як соціокультурний інститут. 2. Засоби масової інформації і комунікації. 3. Галузеві установи соціально-культурного профілю. 4. Соціально-культурні спільності.

ТЕМА 6. Ресурси соціально-культурної діяльності 1. Поняття ресурсної бази. 2. Нормативно-правовий ресурс. 3. Кадровий (інтелектуальний) ресурс. 4. Фінансові ресурс. Матеріально-технічний ресурс. 5. Інформаційно-методичний ресурс. Морально-етичний ресурс.

ТЕМА 7. Соціально-культурні технології. 1. Технологічні основи соціально-культурної діяльності. 2. Педагогічні основи технологій. 3. Сутність і класифікація соціально-культурних технологій. 4. Культуротворчі і культурохоронні технології. Рекреативні технології. Освітні технології. 5. Соціально-захисні і реабілітаційні технології. Управлінські технології (соціокультурний менеджмент). 6. Дослідницькі технології. Альтернативні інноваційні технології. 7. Технології комунікації і громадських організацій зв'язків. Інформаційно-просвітницькі і рекламні технології.

ТЕМА 8. Установи та організації соціокультурної сфери 1. Санаторно-курортні, спортивно-оздоровчі, туристично-екскурсійні центри. Відмінні риси даних центрів. 2. Організація дозвілля (планування, складання і реалізація дозвіллевих програм) в Будинках відпочинку, пансіонатах па турбазах.

ТЕМА 9. Соціокультурні основи історії світових цивілізацій 1. Первісна культура. Культура Стародавнього Сходу. Антична культура. 2. Культура Середньовіччя. Культура епохи Відродження. 3. Період Реформації та Просвітництва. 4. Культура ХІХ століття. Становлення світової культури у ХХ столітті.

ТЕМА 10. Формування нової соціокультурної дійсності та її риси. 1. Поняття: культурна діяльність, культурні цінності, блага, спадщина, державна культурна політика. 2. Функції соціально-культурної діяльності - розвиваюча, інформативноосвітня, культурно-творча, рекреаційно-оздоровча. 3. Характеристика сучасної соціокультурної ситуації в Україні.

ТЕМА 11. Феномени культури. 1. Політична культура. Культура і влада. 2. Морально-правова культура. 3. Мистецтво: історія, теорія та проблеми розвитку. 4. Культура бізнесу та підприємництва. Ділова гра як компонент соціокультурної технології . 5. Міфологія як феномен культури.

ТЕМА 12. Сценарно-режисерські основи організації масових свят та театралізованих шоу. 1. Основні особливості драматургії дозвіллевих форм скд. 2. Ідейно-тематична сутність дозвіллевого заходу. 3. Основні етапи підготування і проведення дозвіллевого заходу.

ТЕМА 13. Поняття екскурсії та класифікації 1. Сутність екскурсії, її ознаки та функції. 2. Класифікації та тематика екскурсій 3. Принципи класифікації екскурсій.

ТЕМА 14. Теорія та методика екскурсійної діяльності. 1. Методика екскурсійної діяльності. 2. Організація та зміст екскурсійної установи. 3. Професійна майстерність екскурсіводів.

ТЕМА 15. Індустрія гостинності. 1. Особливості формування готельного бізнесу. 2. Унікальність в обслугованні клієнтів. 3. Організаційна структура готельного підприємства.

ТЕМА 16. Основи проектної діяльності у соціокультурній сфері. 1. Проектна діяльність в регіоні. 2. Управління проектами в сфері культури. 3. Проектний менеджмент в сфері культури – особливості і переваги. 4. Ознаки проекту, складання проекту

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Усього	В тому числі		
		лекції	практичні	самостійна робота
Розділ 1. Теоретичні основи менеджмента соціокультурної діяльності				
Тема 1. Визначення професійно-управлінської спрямованості менеджера соціокультурної діяльності	11	4	2	6
Тема 2. Формування іміджу сучасного менеджера СКД	8	2		5
Тема 3. Загальні риси та функції СКД	11	2	2	5
Тема 4. Суб'єкти соціально-культурної діяльності	10		2	5
Тема 5. Соціально-культурні інститути	10		2	6
Тема 6. Ресурси соціально-культурної діяльності	11	2	2	5
Тема 7. Соціально-культурні технології.	11	2	2	5
Тема 8. Установи та організації соціокультурної сфери	10		2	5

Тема 9. Соціокультурні основи історії світових цивілізацій	9	2		5
Тема 10. Формування нової соціокультурної дійсності та її риси.	10		4	6
Розділ 2. Основи етики менеджера соціокультурної діяльності				
Тема 11. Феномени культури	11	2	2	6
Тема 12. «Поняття моральності у професійній діяльності»	11	2	2	5
Тема 13. Сценарно-режисерські основи організації масових свят та театралізованих шоу.	8	2		5
Тема 14. Теорія та методика екскурсійної діяльності	8	2		5
Тема 15. Індустрія гостинності	8	2		5
Тема 16. Основи проектної діяльності у соціокультурній сфері.	11	2	2	5
Тема 17. «Етичні стандарти соціокультурного менеджмента»	10		2	5
Тема 18. «Етика менеджера соціокультурної діяльності»	12		2	5
Усього годин	180	26	28	94

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення професійно-управлінської спрямованості менеджера соціокультурної діяльності	2
2	Формування іміджу сучасного менеджера СКД	2
3	Загальні риси та функції СКД	2
4	Суб'єкти соціально-культурної діяльності	2
5	Соціально-культурні інститути	2
6	Ресурси соціально-культурної діяльності	2
7	Соціально-культурні технології.	2
8	Установи та організації соціокультурної сфери	4
9	Соціокультурні основи історії світових цивілізацій	2
10	Формування нової соціокультурної дійсності та її риси.	2
11	Індустрія гостинності	2
12	Етичні стандарти соціокультурної діяльності	2
13	Етика менеджера соціокультурної діяльності	2
Всього		28

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність : навч. посіб. / Н. В. Кочубей. – Суми : Університетська книга, 2015. – 122 с. Вступ до соціальної роботи : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / [за ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича]. К. : «Академвидав», 2005. – 304 с.
2. Культурна спадщина Слобожанщини : Історія та краєзнавство [Текст] : збірка / ред. Л. Г. Морозко. – Число 2. – Х. : Курсор, 2004. – 194.
3. Карпенко О. Г. Вступ до спеціальності «Соціальна робота» : навчально-методичний посібник / О. Г. Карпенко. – К. : «Слово», 2011. – 248 с.
4. Карпенко О. Г. Теорія і практика соціальної роботи : навчальний посібник / О. Г. Карпенко, Н. Ф. Романова. – К. : «Слово», 2015. – 408 с.
5. Історія соціального виховання (з давніх часів до середини ХХ століття) [Текст] : хрестоматія / упоряд. О.С. Радул, Т.О. Кравцова, С.В. Куркіна та ін. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2010. – 464 с.

5. Калакура Я. С. Українська культура : цивілізаційний вимір / Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К. : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с. Соціальна педагогіка / За ред. проф. А. Й. Капської. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 256 с.

6. Соціальна робота в Україні: перші кроки / [під ред. В. Полтавця]. – К. : Видавничий дім «КМ Academia», 2000. – 236 с.

7. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / [2-ге вид.] / [за заг. ред. проф. І. Д. Звереві]. – Київ, Сімферополь : Універсам, 2013. – 536 с.

6.

Додаткові:

1. Державна молодіжна політика в Україні : словник термінів нормативно-правових актів / Автор-упорядник Є. І. Бородин. – Дніпропетровськ : Герда, 2002. – 337 с.

2. Довідник соціально орієнтованих організацій та установ Сумщини. – Суми, 2004. – 212 с.

3. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування / О. В. кубрак. – Суми : Університетська книга, 2001. – 160 с.

4. Малахов В. А. Етика : курс лекцій : навчальний посібник / В. А. Малахов. – 4-те вид. – К. : Либідь, 2002. – 384 с.

5. Мовчан В. С. Етика : навчальний посібник / В. С. Мовчан. – 3-те вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2007. – 483 с.

6. Мосіяшенко В. А. Українська етнопедагогіка : навчальний посібник / В. А. Мосіяшенко. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2005. – 176 с.

7. Педагогічна майстерність / За ред. І. А. Зязюна. – К., 2004.

8. Стельмахович М. І. Народна педагогіка / М. І. Стельмахович. – К., 1995. – 240 с.

9. Українська педагогіка в персоналіях : навчальний посібник : У 2 кн. / За ред. О. В. Сухомлинської. – Кн. 1. – К. : Либідь, 2005. – 624 с.

10. Ягупов В. В. Педагогіка: Навчальний посібник / В. В. Ягупов. – К. : Либідь, 2003. – 560 с. Опанасюк В. В. Культурологічні концепції харизматичного лідерства //

11. Матеріали науково-теоретичної конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів гуманітарного факультету, 20-25 квітня 2006 р. – Суми: Вид-во СумДУ, 2006. – Ч. 2. – С. 211-213.

12. Опанасюк В. Духовне виробництво в умовах сучасного демократичного суспільства / В. Опанасюк // Людинознавчі студії : зб. наук. праць ДДПУ ім. І. Франка. – Дрогобич, 2010. – Вип. 22. – С. 4-15.

13. Поліщук Л. О. Сучасні підходи до визначення соціально-культурної діяльності [Електронний ресурс] / Л. О. Поліщук // Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету : зб. наук. праць. – Вип. 17, т. 2. – 2011. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Uk_msshr.

14. Попович М. В. Нарис історії культури України : [навч. посіб. для студ.] / М. В. Попович. – К. : АртЕк, 1998. – 728 с.